

Forskare koloniserar rörelser

Genom att med sina teorier och forskningsmetoder undergräva organisation och institution, gemensamma beslut och samarbete, stöd och gemenskap kan akademiker kolonisera rörelser och överta narrativt utrymme i rörelserna.

Massa och andra makttekniker hos forskare

En inventering över makttekniker som undergräver jämlikhet och folkrörelser:

- **Massa och mängd:** Genom att förstå, och organisera, engagemang och kamp som massa, multitude, skapas myten om aggregerad mängd eller oöverskådligt myller. Mängden mystifieras som antingen aggregerat resultat av individers och grupper engagemang eller som oöverskådlighet. Massan och mängden görs till fetisch som ska ge rörelsen den politiska sprängkraften. Eftersom mängden inte kan representeras av en institution, ett årsmöte eller någon demokratiskt vald grupp görs ledarna till den som tar plats i talarstolen, medier eller akademisk forskning. Därför kan det bli så att uppfattningar inom mäktiga akademiska och mediala institutioner konstruerar rörelsen och och massan. Forskare och journalister väljer ut ledare och representanter.
- **Individer och massa:** Massideologin använder individen som sin viktigaste maktteknik. Massan splittrar gruppens eller organisationens möjlighet att ta beslut. Att splittra upp gemenskap, interaktion och samarbete i individ och individuellt beteende blir ett effektivt maktmedel för att privatisera kamp och politisk förändring. Massa och individ växelverkar och undergräver interaktivitet, samarbete och demokratiska beslut. Pussen på kinden, handslaget, kramen – vad som händer mellan människor – är motmetaforer gentemot den metodologiska individualismen och dess massa.
- **Publiken görs till rörelsen:** Under [internationella konferens- evenemang](#) framställs ensamma workshopledare och föredragshållare med stor publik som mer betydelsefulla än den lilla bestående gruppen. Trots bekännelsen till det globala förstås det lokala som mindre globalt än den tidsbegränsade internationella konferensen. Den [akademiska seminarieformen blir själva rörelsen](#), den senaste trenden. Akademiska

föredrags- och seminarieformer är effektiva [maktmedel för att konstruera publik och tysta åhörare](#).

- Nätverk: Genom att systematiskt prata om nätverk istället för grupp, organisation eller institution omkonstrueras samarbete och engagemang till marknadsmekanismer. Marknadsformen stärker dem som redan har resurser. Den politiska bördan läggs över på individen och hennes förmåga att nätverka.
- Nya sociala rörelser skapar despoter: När nya sociala rörelser definieras som [platta nätverk utan hierarkier](#) förvandlas akademikern, journalisten och den självvalde ledaren, till hierarkin. Årsmöten kan per definition inte sätta sig emot eller uttala sig.
- Informalism och "ledarlöshet" osynliggör despotism: Myten om informella och ledarlösa möten osynliggör, enligt [Jo Freemans](#) feministiska analys, att det alltid finns hierarkier och ledare. Det informella och ledarlösa blir maktmedel för att dölja kottierier och självvalda ledare. Det informella hindrar också gruppen från att formellt avsätta de självvalda ledarna och välja egna.
- Nya sociala rörelser undergräver demokratin: Folkrörelser, med sina årsmöten, styrelser och regelverk för ideella föreningar definieras som gamla sociala rörelser. Det som feministen och socialisten [Jo Freeman 1971](#) betecknade strukturlöshetens tyranni förstås som det nya. Det nya är på väg in, det gamla är på väg ut. Det som rörelseforskare uppfattar som vetenskaplig observation av nya trender förvandlas till normen.
- Spontana aktioner: Genom att förstå folkliga aktioner som spontana exotiserar och idealiserar folket som spontant, naivt, oplanerat och oorganiserat. Medelklass och intellektuella har tillgång till institutioner och organisationer, medan underklass, ungdomar eller immigranter definieras som mindre institutionella. De underordnades institutioner – som högtider, festivaler, familjer, grupper, arbetslag, kvartersråd och andra organisationer – osynliggörs eller nedvärderas. "Folket" konstrueras som det andra, det annorlunda, det mindre utvecklade, något med potentiella outlösta magiska krafter.
- Det tillfälliga ställs över det bestående: Genom konsekvent användning av projekt, evenemang och kampanjer byggs avslutet in i engagemanget. Den institutionaliserade tillfälligheten leder till att mycket tid och kraft läggs på att bygga upp tillfälliga samhällen (communities) för att sedan avsluta, börja om och bygga nya samhällen.

Samtidigt nedvärderas andra institutioner och det kontinuerliga organisationsarbetet. De samhällen som växer fram inom rörelser frånges genom "projektet" möjligheten att konkurrera ut etablerade samhällen.

Per Herngren

2007-03-28, version 0.1.2

Referens

I artikeln används kritik mot massa som organisationsform från [Emma Goldman](#) och [Anti-Mass](#), samt den feministiska kritiken mot nätverk och informella möten från [Jo Freeman](#).